

SPRAWOZDANIE
WYDZIAŁU
TOWARZYSTWA GIMNASTYCZNEGO

„SOKÓŁ”

W WADOWICACH,
filii lwowskiego Towarzystwa
za rok 1892.

W Wadowicach.
NAKŁADEM TOWARZYSTWA GIMNASTYCZNEGO „SOKÓŁ”.

Drukiem Franciszka Foltyna.
1893.

~~Przedmowa 8499~~

62575
E

1892

Biblioteka Jagiellońska

1003273455

Doroczne Walne zgromadzenie wybrało w dniu 12. lutego 1892: Prezesem Kazimierza Wilczyńskiego, zastępcą prezesa Eugeniusza Gluzińskiego; członkami Wydziału: Dr. W. Mieczysława Gedla, Ignacego Hószowskiego, Tadeusza Kołomłockiego, Józefa Kurowskiego i Władysława Rippera; zastępcami członków Wydziału: Dr. Augusta Bukowskiego i Jana Macudzińskiego.

Ustępującego Prezesa Towarzystwa, Dr. Jana Iwańskiego, adwokata krajowego i burmistrza miasta, mianowało to Walne zgromadzenie w uznaniu Jego zasług około rozwoju „Sokoła“, członkiem honorowym Towarzystwa. — Dr. Iwański, dziękując zgromadzonym druhom za zaszczyt, jakim go Towarzystwo obdarzyło, zaznaczył, że przyjmuje takowy nie jako objaw uznania za zasługi, jakie co dopiero podniesiono, ale jako objaw, że w pracy około rozwoju Towarzystwa, dla którego i nadal nieprzestanie pracować — owiewał go ten sam duch, jakim zgromadzeni przejęci są dla idei sokolej.

Po zatwierdzeniu zmian statutu Towarzystwa zwołał Wydział na dzień 17. września 1892 nadzwyczajne Walne zgromadzenie celem uzupełnienia wyboru wydziałowych w myśl nowych statutów, ewentualnie także wyboru zastępców wydziałowych i komisji rewizyjnej na r. 1892. Do Wydziału wybrani zostali: Dr. August Bukowski, Dr. Maryan Hommé i Jan Macudziński; na zastępców wydziałowych: Karol Osiewski i Erazm Świtalski; do komisji rewizyjnej: Ignacy Dobrodzicki i Alojzy Reicher.

Tak zwiększony Wydział ukonstytuował się w ten sposób, że wybrano: dyrektorem Dr. Gedla, jego zastępcą W. Rippera; skarbnikiem J. Kurowskiego, jego zastępcą J. Macudzińskiego; sekretarzem T. Kołomłockiego, jego zastępcą Dr. Hommégo. Dr. A. Bukowski został obrany zawiadowcą Chóru sokolego, a zastępcą jego I. Hószowski.

Rok ubiegły zaznaczył się w rozwoju Towarzystwa dwoma niepośledniej wagi sprawami. Jedna z nich natury ogólniejszej, była wyrazem naszej pracy na polu pielęgnowania gimnastyki u członków, druga, że „Sokół“ wadowicki zdobył sobie mir ogółu.

Dwudziestopięcioletni jubileusz Sokoła lwowskiego stał się z powodu czynnego uczestnictwa w nim wszystkich bratnich Towarzystw, uroczystością Sokolstwa polskiego, które miało sposobność złożyć przed całym narodem owoce dotychczasowej swej pracy, a nadto wykazać czem jest, i jakie jego cele. Na uroczystość tę z członków naszych wyruszyło do Lwowa 20 a z tych 18 umundurowanych, którzy w uroczystym pochodzie utworzyli jeden całkowity pluton. W ćwiczeniach na boisku wzięło udział 10 członków a mianowicie: Dr. Bukowski, Dr. Daniel, Dr. Gedl, Gluziński, Kuzia, Mandela, Matusiński, Osowski, K. Prezentkiewicz i Usiekiewicz. Liczba zbyt szczupła stosunkowo do ilości członków czynnych naszego Towarzystwa, odpowiada ona jednak w zupełności przeciętnej liczbie ćwiczących i nie została na tę chwilę stworzoną. Mniemamy, że liczba uczestników i innych bratnich Towarzystw odpowiadała rzeczywistej liczbie ćwiczących i dlatego uważamy popis publiczny Sokolów polskich jako wierne odbicie dotychczasowego rozwoju. — Wspomnienia z tej uroczystości pozostaną niezatartymi i z dumą spoglądać możemy na te chwile, w których jednalśmy wraz z innymi zwolenników dla idei sokolej.

Sprawa druga, mająca dla nas niepomierne znaczenie pod względem zjednywania sobie ogólnego uznania, jest ofiarowanie Towarzystwu sztandaru przez Panie miasta i okolicy. Sztandar ten jest wyłącznie darem kobiet - Polek, które z uznania godną ofiarnością nie szczędziły ni trudu ni mienia, by zaznaczyć swój żywy udział w sprawie rozwoju idei sokolej.

Uroczystość wręczenia sztandaru Towarzystwu i jego poświęcenia w d. 7. maja 1892, której opis umieszczono w Nr. 7. Przewodnika gimnastycznego z r. 1892, pozostawiła niezatarte wrażenie na uczestnikach. Szczegółowa historia powstania sztandaru i opis uroczystego poświęcenia jego zostaną umieszczone w księdze pamiątkowej, która obejmie szczegóły całej uroczystości lwowskiej. Tutaj niech nam wolno będzie złożyć jeszcze raz naszym Paniom dzięki za wspaniały sztandar, pod

którym podążyliśmy na boisko do Lwowa, aby okazać, że wysoko dzierżyć go umiemy.

Kawałek gruntu zakupiony zeszłego roku na licytacji w obszarze 378 ⁰ □ został Towarzystwu na dniu 20. kwietnia 1892 r. w fizyczne posiadanie sądownie oddany. Grunt ten w połączeniu z dawnym placem „Sokoła“ odpowiednio przygotowany, rowem i żywym płotem otoczony, służyć będzie już w lecie przyszłego roku jako boisko do ćwiczeń na wolnem powietrzu.

Ponieważ w powstającym boisku psuła symetrię i wygodę obca parcela w obszarze 50 ⁰ □, starał się przeto Wydział koniecznie kawałek ten nabyć i niemiłe odcięcie od ulicy tym sposobem usunąć. Dzięki zacnemu druhowi Teofilowi Nartowskiemu, który nietylko zajął się bezinteresownem przeprowadzeniem całej sprawy przeniesienia własności i sporządzenia kontraktu kupna i sprzedaży, ale nadto równoczesnym darem 15 złr. zakupno ułatwił, nabył Wydział parcelę tę za względnie niską cenę 40 złr. i w ten sposób boisko powiększył a grunt sam do ulicy przysunął.

Tu składamy podziękowanie WP. Stanisławowi Duninowi za 40 sztuk drzewek akacyowych, i odpowiednią ilość świerków na żywopłot; druhowi Fr. Kuzi za dowieziony szuter na boisko i p. Zygmuntowi Serogowi za 6 pięknych graniczników.

Ślizgawka, którą już poprzedni Wydział przygotował, z powodu braku mrozów mogła być po raz pierwszy dopiero 6. stycznia 1892 uczestnikom do użytku oddaną. Pomimo że się jeszcze w pierwszej połowie marca ślizgano, to przecież sezon 1891/92 z powodu częstych odwilży nie był dla uczestników ślizgawki korzystny. Nie wliczając osób towarzyszących, korzystało ze ślizgawki za wstępem płatnym osób dorosłych 42, młodzieży gimnazjalnej 87, uczniów ze szkoły ludowej 3, uczenie 5. Dochód z kart sezonowych wynosił 103 złr. 60 ct., ze wstępu jednorazowego 1 złr., z biletów studenckich 36 złr. 58 ct., razem 141 złr. 18 ct. Bezpłatnych biletów dla uczniów gimnazjalnych rozdano 26. Ceny wstępu na cały sezon wynosiły: dla członków „Sokoła“ bilet pojedynczy 1 złr. 50 ct., fami-

lijny 3 złr., dla innych bilet pojedynczy 2 złr., rodzinny 4 złr.; studencki bilet kosztował 1 złr., a wstęp jednorazowy 10 ct. względnie 20 ct.

Komitet ślizgawkowy pod przewodnictwem Dr. Stanisława Dunajewskiego zajął się wybudowaniem jednej budki, z powodu braku funduszy całkiem prymitywnej, zakupił 8 ławek z oparciami na lód, sprawił 4 sanki, inne drobne przybory i piec żelazny do ogrzania poczekalni w domu położonym tuż przy torze ślizgawkowym. Dozór nad ślizgawką i rekwizytami powierzono służącemu, przyjętemu na czas sezonu za opłatą 10 złr. miesięcznie. Mimo to, że ślizgawka krótko trwała a tem samem i utrzymywanie jej w dobrym stanie nie przedłużało się na miesiące i mimo oszczędności w wydatkach na sprawienie najkonieczniejszych przyborów ślizgawkowych, okazał się niedobór 14 złr. 40 ct., który musiało Towarzystwo pokryć z własnych funduszy. Oczywiście, że niedobór ten byłby znacznie większy, gdyby nie godna do naśladowania ofiarność zacnego druha Aleksandra Gostkowskiego, który z uwagi na smutny stan funduszy Towarzystwa, darował umówiony czynsz za najem stawu w kwocie 50 złr.

Z małą zmianą w swym składzie zajął się ten sam komitet urządzeniem ślizgawki na rok 1892/93. Już zeszłego roku niemile dawał się odczuć brak własnego dostępu do stawu od strony zachodniej, to też komitet jeszcze w jesieni dokonał potrzebnych robót ziemnych, przy czem podniesiono z jednej strony groblę, przez co umożliwiono zawodnienie wyższej części stawu. Uzyskana ścieżka własna ułatwi w przyszłości ogrodzenie ślizgawki a tem samem jej zamknięcie i kontrolę, która przy dzisiejszym stanie jest niemożliwą. Koło budki zeszłorocznej postawiono w bieżącym sezonie drugą, po większej części z materiału zapasowego. Inwentarz powiększony 4 żelaznymi łopatomi składał się z końcem roku: z 2 budek ze schodkami, 8 ławek, 4 sanek, pieca żelaznego, 4 łopat żelaznych, 2 sanek do wywożenia śniegu, odznaki dla dozorczy, 6 kartonów naklejonych i 4 konewek. Cenę wstępu zatrzymał komitet tę samą co zeszłego roku mimo obawy, że zeszłoroczny niedobór może się jeszcze powiększyć. Liczył jednak na to, że wobec niskiej ceny wstępu, uczestników będzie więcej, a zima łaskawą dla „Sokoła“. Początek tylko zapowiadał się dobrze, ale niedługo, bo

niepamiętna śnieżycą trwająca przez dni 3, srodze się odbiła na funduszu ślizgawkowym. Z uwagi że rachunki ślizgawki zamykają się z końcem sezonu podajemy tylko rezultat po koniec grudnia 1892, który okazuje, że dochodu było 135 złr. 11 ct., rozchodu 87 złr. 08 ct. Co do liczby uczestników to ta omal się zdwoiła, bo dotąd z dorosłych korzystało 84 osób, a z młodzieży szkolnej 219.

Wydział odbył w ogóle 15 posiedzeń, na których traktował wszystkie sprawy, należące do zakresu jego działania a podzielone między pojedynczych funkcyjaryuszów.

I.

W myśl regulaminu Wydziału najważniejszym zadaniem dyrektora jest zarząd zakładem gimnastycznym dla członków i szkołą Towarzystwa.

Kierownikiem technicznym nauki gimnastyki był Kazimierz Usiekiewicz, który w obec braku grona nauczycielskiego, tylko w ten sposób mógł podolać trudnemu i ciężkiemu swemu zadaniu przy udzielaniu nauki gimnastyki uczniom, że wykształcił sobie dla pojedynczych zastępów przodowników, którymi może się częściowo wyręczyć. Dla członków wystarcza sam, bo zanadto szczupła ich liczba uczęszcza na ćwiczenia. Nie było też i tego roku publicznego popisu Członków Towarzystwa. Odbyły się za to po raz pierwszy u nas publiczne ćwiczenia uczniów gimnazjalnych pobierających naukę gimnastyki w Towarzystwie za roczną remuneracją Wysokiej c. k. Rady szk. kraj. Ćwiczenia rozpoczęli uczniowie III. i IV. klasy w liczbie 60 pochodem ozdobnym; następnie ćwiczyli ci sami w 6 zastępach na przyrządach a mianowicie na poręczach, drążku, koźle i żerdziach. Uczniowie klas wyższych w liczbie 48 wykonali naprzód ćwiczenia wolne w 4 obrazach a następnie ćwiczyli na koniu, drabinie skośnej, drążku i ciężarami. Na zakończenie wykonały dwa zastępy uczniów Towarzystwa i przodowników ćwiczenia na koniu i drążku, ćwiczenia przeważnie 3. i 4. stopnia. Szczegółowy opis ćwiczeń tych umieszczony został w Nr. 14. Przewodnika gimnastycznego 1892. Popis wypadł pod każdym względem udatnie, słusznem też

było uznanie obecnych dla nieustrudzonej a skutecznej pracy naczelnika „Sokoła“ druha Usiekniewicza.

Ruch ćwiczących.

Tak u członków jak i u uczniów i uczenic badania stanu zdrowia dokonywali bezinteresownie Dr. Bukowski i Dr. Gedl.

W czasie ćwiczeń uczniów gimnazjalnych i uczniów szkół ludowych utrzymywali nadzór profesorzy gimnazjalni i nauczyciele szkół ludowych. Podczas ćwiczeń uczniów Towarzystwa dokonywali tego obowiązku wydziałowi.

1. Członkowie w ilości 35, ćwiczyli w przeciętnej liczbie 10, trzy razy tygodniowo: w poniedziałek, środę i piątek od godziny 7–8 wieczór.

Członkowie płci żeńskiej wcale w tym roku nie ćwiczyli.

2. Uczniowie Towarzystwa w r. 1890/91;

a) najmłodszy w przeciętnej liczbie 3, trzy razy tygodniowo: w poniedziałek, środę i sobotę od godziny 3--4 po południu;

b) starsi w liczbie 17, trzy razy tygodniowo: we wtorki, czwartki i soboty od godziny 7–8 wieczorem.

Uczenic Towarzystwa było 4 i to tylko przez pierwsze miesiące roku.

3. Uczniowie pobierający naukę gimnastyki za remuneracją udzielaną przez Wysoką c. k. Radę szkolną krajową i Świątą Reprezentację m. Wadowic w r. 1890/91;

a) uczniowie gimnazjalni, których w pierwszym półroczu uczęszczało na gimnastykę 214 a w drugim 193, ćwiczyli w 3 oddziałach a w 18 zastępach 6 razy tygodniowo;

b) uczniowie szkół ludowych w pierwszym półroczu szkolnym w liczbie 246 w drugim 239, ćwiczyli w 2 oddziałach a w 16 zastępach, 4 razy tygodniowo;

c) uczenice szkół ludowych w liczbie 49 ćwiczyły w 1 oddziale a w 4 zastępach, 2 razy tygodniowo.

Ogółem tedy brało udział w ćwiczeniach przeciętnie tygodn.:

członków Towarzystwa	10 w godz.	3
uczenic "	4 "	3
uczniów "	20 "	6
uczniów gimnazjalnych	203 "	6
uczniów i uczenic szkół ludowych	292 "	6
razem tygodniowo osób	529 w godz.	24

Młodzież gimnazjalna uczęszczała na gimnastykę i licznie i pilnie, do czego niemało przyczynia się zachęta ze strony dyrektora gimnazjum Wgo Seweryna Arzta, przywiązującego wielką wagę do kształcenia sił fizycznych powierzonej sobie młodzieży. Ze siły te już dzisiaj wzrosły, przekona się każdy, kto okiem rzuci na cyfry w założonej od roku „księdze statystycznej“. Pozostawiając przyszłości z przytoczonych tamże cyfer wysnucie dalszych wniosków i innych pewników, stwierdzamy dzisiaj to, że z początkiem roku szkolnego 1891/92 wynosił u uczniów gimnazjalnych ogół siły 3963 a z końcem roku 5051 czyli że siła ich przeciętna z 20¹/₂ wzrosła na 30.

Zapas przyrządów gimnastycznych powiększył się o jedną parę ciężek 4-kilowych, darowanych przez druha Juliana Kokurewicza.

W ogóle do inwentarza nieruchomości Towarzystwa nie wiele w tym roku przybyło; wydano też na ten cel drobną tylko kwotę 34 złr. 90 ct. Za przedmioty darowane składa Wydział podziękowanie druhom: Dr. Gedłowi, Godłowskiemu, Kłosińskiemu, Macudzińskiemu i Usiekniewiczowi a nadto W Paniom Hubrichowej i Iwańskiej.

W czasie wakacyi dokonano niezbędnych restauracyi jak przybicia listew koło podłogi w sali i drobnych poprawek murarskich. Prócz tego przeistoczono dół kloaczny; gdyż pierwotny był wadliwie założony i nie odpowiadał warunkom higienicznym; obecny zbudowany według wszelkich wymogów higienicznych niewątpliwie podniesie zdrowotność budynku. Zamurowano dalej duże drzwi w sali, które dotąd były tylko zaszalowane, co się przyczyniło znacznie do zaoszczędzenia opału w sali gimnastycznej. Bezinteresowne zwiezienie potrzebnego materiału przez gminę miasta i druhów A. Gostkowskiego, Sz. Korna i Fr. Kuzię, ułatwiło powyższe roboty znacznie, za co Im też Wydział serdecznie dziękuje.

W przeznaczeniu pojedynczych ubikacyi zaszła ta zmiana, że mieszkanie naczelnika, który z powodu ożenienia się takowe opuścił, obrócono na Kancelaryę Towarzystwa. Dla oka zyskała wiele salka, na której ścianach zawieszono fotografie, przedstawiające ćwiczenia jubileuszowe na boisku we Lwowie. Oprawienia tychże w ramki dokonał bezinteresownie druh K. Osiewski, który w ogóle wszystkie roboty introligatorskie bezpłatnie dla

Towarzystwa wykonuje, a za co z naszej strony należy Mu się rzetelne podziękowanie.

Celem zastąpienia ćwiczeń, które z powodu restauracyi musiano chwilowo przerwać, urządzano raz w tygodniu wycieczki piesze w zwartych szeregach pod kierownictwem technicznym naczelnika. Marszów takich odbyto 4 a mianowicie: do Kalwaryi, Suchy, Zatora i Kęt a że powodzeniem się cieszyły dowodzi liczba biorących w nich udział, która z 9 wzrosła w ostatnim marszu na 15. Bliższe szczegóły tych pieszych wycieczek podano w Nr. 14. „Przewodnika gimnastycznego“ 1892.

II.

Wkłádki miesięczne wraz z wstępnem stanowiące nasze stałe dochody przyniosły w ubiegłym roku 950 złr. 90 ct. (o 142 złr. 20 ct. więcej niż w r. 1891.).

Ruch członków w ciągu roku był następujący:

Z końcem grudnia 1891	133		
W styczniu 1892 przybyło	5	wystąpiło	0
„ lutym „ „	6	„	2
„ marcu „ „	3	„	5
„ kwietniu „ „	2	„	2
„ maju „ „	2	„	1
„ czerwcu „ „	6	„	5
„ lipcu „ „	5	„	1
„ sierpniu „ „	4	„	3
„ wrześniu „ „	8	„	0
„ październ. „ „	2	„	2
„ listopadzie „ „	3	„	3
„ grudniu „ „	6	„	0
umarło — —	—	„	2
wykreślono z powodu zalegania z wkładkami . . .	—	„	5
przeto w ciągu roku było	185	ubyło	31
czyli z końcem grudnia 1892	31		
liczyliśmy członków . . .	154		

a zatem o 21 więcej niż z końcem grudnia 1891.

Członkowie honorowi:

1. WP. Dr. Jan Iwański, adwok. kr. i burm. m. Wadowic.

Członkowie protektorowie:

1. PP. Hr. Bobrowski Wincenty.
2. „ Dunin Stanisław, właściciel dóbr.
3. „ Górkiewicz Czesław, „ „
4. „ Górkiewicz Józef, „ „
5. „ Gedlowa Marya.
6. „ Günther Antoni, właśc. dóbr.
7. „ Haller Władysław, marszałek Rady pow. wadowickiej.
8. „ Hosz Karol, właśc. dóbr.
9. „ Klucki Stanisław, poseł do Rady Państwa.
10. „ Dr. Malec Jan, adwokat krajowy.
11. „ Naimski Michał, pełnomocnik hr. Augusta Potockiego.
12. „ Popowski Józef, poseł na Sejm i do Rady Państwa.
13. „ Seeling Ludwik, dyr. dóbr arcyks. Rajnera.
14. „ Silberfeld Feliks, adw. krajowy.

Członkowie zwyczajni:

1. PP. Dr. Aleksandrowicz Juliusz, kand. adwok.
2. „ Armatys Roman, kand. not.
3. „ Badeńczyk Ferdynand, c. k. insp. szkół ludowych.
4. „ Bieliński Władysław, c. k. dyrektor biór pomocn.
5. „ Dr. Bukowski August.
6. „ Bujak Jan, c. k. kanc. sąd.
7. „ Cholewka Maciej, przemysłowiec.
8. „ Citron Herman, c. k. asyst. poczty.
9. „ Dr. Czystychan Kazimierz, c. k. adj. sąd.
10. „ Dr. Daniel Izidor, adwok. kraj.
11. „ Dbałowski Franciszek, dyr. szkoły lud. żeńsk.
12. „ Dobrodzicki Ignacy, dyr. pow. Kasy Oszczędn.
13. „ Dr. Dunajewski Stanisław, c. k. Starosta.
14. „ Fic Piotr, c. k. prof. gimnaz.
15. „ Dr. Fiderkiewicz Tadeusz, kand. adw.
16. „ Figler Tomasz, malarz dekoracyjny.
17. „ Ks. Fijałek Wojciech, proboszcz w Witanowicach.
18. „ Frąckiewicz Michał, c. k. prof. gimnaz.

19. PP. Dr. Gedl W. Mieczysław.
20. „ Dr. Gęślak Jan.
21. „ Gluziński Eugeniusz, c. k. geometra.
22. „ Gładysz Franciszek, masarz.
23. „ Goliński Feliks, c. k. asyst. poczt.
24. „ X. Gołba Franciszek, katecheta.
25. „ Gostkowski Aleksander, właśc. dóbr.
26. „ Grabowski Marcin, likwid. pow. Kasy Oszcz.
27. „ Gruenberg Józef, c. k. prof. gimnaz.
28. „ Grzanowski Bronisław, c. k. prof. gimnaz.
29. „ Grzywiński Marcei, admin. dóbr.
30. „ Guńkiewicz Leon, c. k. prof. gimnaz.
31. „ Hannak Karol, c. k. straż. skarb. st.
32. „ Heidrich Edward, restaurator.
33. „ Heller Wilhelm, c. k. asyst. poczt.
34. „ Hernich Antoni, cukiernik.
35. „ Hołowiński Jan, c. k. resp. str. skarb.
36. „ Dr. Hommé Maryan, kand. adwok.
37. „ Hoszowski Ignacy, c. k. prof. gimn.
38. „ Iseppi Adolf, cukiernik.
39. „ Jabłoński Wincenty, c. k. ausk. sąd.
40. „ Janes Józef, c. k. naczeln. stacyi kolei państw.
41. „ Jaworski Sebastyan, kasyer pow. Kasy Oszczędn.
42. „ Jonas Kazimierz, kand. adw.
43. „ Dr. Karbowski Antoni, c. k. prof. gimnaz.
44. „ Kijowski Franciszek, c. k. ofic. poczt.
45. „ Kluk Teofil, kupiec.
46. „ Kobuzowski Czesław, c. k. kom. pow.
47. „ Köhler Maxymilian, c. k. zarządca więzień.
48. „ Kołomłocki Tadeusz, c. k. prof. gimn.
49. „ Dr. Korn Józef, adw. kraj.
50. „ Kornowa Stefania.
51. „ Korytowski Maryan, c. k. ausk. sąd.
52. „ Ks. Kosturkiewicz Franciszek, wikary.
53. „ Kowalikowski Władysław, c. k. prakt. Namiestn.
54. „ Krókowski Stanisław, c. k. subst. notar.
55. „ Krzepela Józef, c. k. radca sąd.
56. „ Księżski Wincenty, c. k. ausk. sąd.
57. „ Kubiczek Roman, prawnik.

58. PP. Dr. Kuliński Zygmunt, c. k. ausk. sąd.
59. „ Kurowski Józef, c. k. prof. gimnaz.
60. „ Krywult Stanisław, c. k. adj. sąd.
61. „ Kuzia Franciszek, kasyer miejski.
62. „ Lankosz Franciszek, przemysłowiec.
63. „ Macudziński Jan, aptekarz.
64. „ Majewski Jan, c. k. prakt. Namiestn.
65. „ Małecki Michał, weterynarz.
66. „ Malina Michał, c. k. sekr. pow.
67. „ Ks. Mamak Józef, wikary.
68. „ Mandela Franciszek, c. k. kanc. sąd.
69. „ Martykan Karol, dzierżawca dóbr.
70. „ Matejko Władysław, mag. farm.
71. „ Matusiński Julian, krawiec.
72. „ Dr. Młodzik Karol, adwokat kraj.
73. „ X. Momot Michał, proboszcz w Inwałdzie.
74. „ Nartowski Teofil, c. k. notar.
75. „ Nieć Ludwik, c. k. adj. sąd.
76. „ Dr. Ogniewski Henryk, c. k. podprokurator.
77. „ Osiewski Karol, introligator.
78. „ Panczakiewicz Andrzej naucz. szkół lud.
79. „ Panczakiewicz Michał, c. k. asyst. poczt.
80. „ Paszma Rudolf, c. k. ausk. sąd.
81. „ Pindelski Roman, c. k. kanc. sąd.
82. „ Podwin Franciszek, c. k. prow. księgi grunt.
83. „ Polek Franciszek, kupiec.
84. „ Prezentkiewicz Julian, c. k. adj. podatk.
85. „ Prezentkiewicz Karol, adj. pow. Kasy Oszczędn.
86. „ Radwański Romuald, c. k. adj. sąd.
87. „ Reich Herman, przemysłowiec.
88. „ Reicher Alojzy, c. k. insp. podatk. st.
89. „ Ripper Władysław, inżynier powiat.
90. „ Dr. Rolle Wiktor, c. k. ausk. sąd.
91. „ Rzaśnicki Ryszard, kond. dróg kraj.
92. „ Rzepiński Stanisław, c. k. prof. gimn.
93. „ Skulski Franciszek, mag. farm.
94. „ Sołtys Karol, adj. pow. Kasy Oszczędn.
95. „ Sopicki Andrzej, c. k. adj. podatk.
96. „ Stankiewicz Emil, c. k. adj. podatk.

97. PP. Stopka Michał, c. k. adj. podatk.
98. „ Stopczyński Jan, sekretarz Rady pow.
99. „ Storch Edmund, c. k. asyst. poczt.
100. „ Styliński Władysław, geometra.
101. „ Styrna Ludwik, prawnik.
102. „ Sułkowski Józef, c. k. podprokurator,
103. „ Ks. Świdorski Franciszek, c. k. prof. gimnaz.
104. „ Świtalski Erazm, c. k. zarządca poczty.
105. „ Thetschel Franciszek, właśc. dóbr.
106. „ Usiekiewicz Kazimierz, naczelnik, „Sokoła“.
107. „ Van Roy Alfred, kond. dróg kraj.
108. „ Wądołny Władysław, prawnik.
109. „ Waligórski Jan, c. k. kontrol. podatk. st.
110. „ Weczerka August, magister chirurg.
111. „ Zachariasiewicz Stanisław, c. k. ausk. sąd.
112. „ Ks. Zajac Andrzej, admin. parafii.
113. „ Zajac Alexander, c. k. ausk. sąd.
114. „ Zajączek Edward, maszynista.
115. „ Zalański Franciszek, dyr. Tow. ochrony ziem. własn.
116. „ Zapałowicz Stefan, kand. not.
117. „ Dr. Zawadziński Stanisław, c. k. lekarz pow.
118. „ Zembaty Franciszek, kupiec.
119. „ Dr. Żędzianowski Stanisław.

Członkowie wspierający:

1. PP. Arzt Seweryn, c. k. dyr. gimnaz.
2. „ Bukowski Stefan, c. k. urzędnik kolei Państwa.
3. „ Dunajewska Zofia.
4. „ Goldmann Adolf, kupiec.
5. „ Gostkowska Ludwika.
6. „ Iwańska Zofia.
7. „ Kobuzowska Antonina.
8. „ Kołomłocka Bronisława.
9. „ Korn Szymon, obywatel.
10. „ Kotowiczówna Janina, naucz. szkół lud.
11. „ Kurowska Aleksandra, naucz. szkół lud.
12. „ Kwieciński Władysław, agronom.
13. „ Łatkiewicz Julian, c. k. geometra st.
14. „ Dr. Łazarski Stanisław, adw. kraj.

15. PP. Macudzińska Edwarda.
16. „ Mikulowa Marta.
17. „ Ripperowa Emilia.
18. „ Schmiedłówna Adela, naucz. szkół lud.
19. „ Schmiedłówna Anna, naucz. szkół lud.
20. „ Schmiedłówna Helena.

W ciągu roku wystąpili z Towarzystwa.

a) z członków zwyczajnych:

1. Bukowski Kazimierz, kand. adwok.*
2. Dydyński Adolf, c. k. kanc. sąd.
3. Hernich Karol, piernikarz.
4. Hryniewicz Konstanty, c. k. kontr. podatk.*
5. Hydzik Teofil, c. k. adj. podatk.
6. Kiwalle Józef, dyet.
7. Kokurewicz Julian, c. k. kom. pow.*
8. Kłosiński Władysław, kupiec.*
9. Lambor Antoni, c. k. prow. księgi grunt. †
10. Leśniak Józef, prawnik.*
11. Nenyczka Stanisław, c. k. podprokurator.*
12. Nowak Józef, mag. farm.*
13. Nawratil Floryan, c. k. ofic. poczty.
14. Pawluskiewicz Franciszek, c. k. adj. podatk.
15. Rosenfeld Wiktor, c. k. pob. podatk. st.*
16. Sidorak Filip, c. k. kanc. sąd.
17. Wilczyński Kazimierz, c. k. notar. †

Zapisali się w ciągu roku i ubyli:

1. Alexandrowicz Teodor, mag. farm.*
2. Bergel Andrzej, c. k. ausk. sąd.*
3. Dihm Władysław, prawnik.
4. Krupiński Wincenty, c. k. prakt. podatk.*
5. Łukowski Maryan, dyet
6. Matusiński Henryk, c. k. radca sąd.*

b) z członków wspierających:

1. Godłowski Jan, naucz. szkół lud.*
2. Hubrichowa Marta.*
3. Wilczyńska Zofia.*

Śmierć wydarła z naszego grona dwóch członków: ś. p. Antoniego Lambora i prezesa naszego Towarzystwa nieodżałowanej pamięci Kazimierza Wilczyńskiego. W tym ostatnim

* z powodu wyjazdu z Wadowic.

† z powodu śmierci.

straciło Towarzystwo nietylko prezesa, który z podniesioną przyłbicą wśród trudnych warunków prowadził „Sokoła“, dając przykład poświęcenia i odwagi, ale zacnego druha krzewiącego w Towarzystwie miłość i braterstwo. Cześć pamięci tego prawdziwego Sokoła!

Nowo wstępujących członków przyjmował Wydział na przedstawienie jednego z członków Towarzystwa. W tym roku po raz pierwszy rozpoczęła Dyrekcyja zgodnie z regulaminem domowym wydawać karty wstępu przyjętym członkom, którzy następnie podpisywali się w umyślnie na ten cel założonej „księdze członków“ obowiązuąc się przez ten akt do przestrzegania postanowień statutowych i regulaminowych Towarzystwa. Każdy członek otrzymywał statut i regulaminy, wypracowane przez Dyrekcyę z uwzględnieniem miejscowych stosunków i przyjęte przez Wydział na posiedzeniach 5 i 9. marca 1892. Zbiór ten obejmuje regulamin Walnego zgromadzenia, uchwalony przez takowe w dniu 17. września 1892, regulamin Wydziału, regulaminy: domowy, ćwiczebny, zdrowotny, biblioteczny, wycieczkowy i Chóru sokolego; — w końcu umieszczono instrukcyę dla nauczycieli, opis ubioru uroczystego i ćwiczebnego stroju publicznego.

Oplaty od uczniów Towarzystwa przyniosły 70 złr. 50 ct. od uczenie 22 złr. Przyczyna że dochód z uczenie Towarzystwa jest tak mały, leży w tem, że uczęszczały one zaledwie przez pierwsze tylko miesiące roku i w nader szczupłej liczbie. Wszystkie uczennice Towarzystwa uczęszzczają do szkół ludowych, którym „Sokół“ za roczną renumeracyą uchwaloną przez Świetną Radę miejską udziela nauki gimnastyki; wolą zatem korzystać z tego prawa, niżeli opłacać się Towarzystwu za godziny osobne. Jest to usprawiedliwione tylko u mniej zamożnych; korzyści bowiem w obu sposobach kształcenia się są nierówne. Jak w każdej nauce tak i tutaj znacznie więcej korzysta się przy mniejszym współudziale uczniów a co jest nadto widocznem u uczniów Towarzystwa; dla tego należałoby metodę praktykowaną w obec chłopców, tem więcej zastosować przy kształceniu fizycznem dziewcząt, których wychowanie z natury rzeczy skazuje przeważnie na pracę bez ruchu. Na wychowaniu zdrowych i silnych organizmem przyszłych matek powinno nam bardzo a bardzo zależeć!

Z kwoty uchwalonej przez Wysoki Sejm do rozdziału między Towarzystwa gimnastyczne na prowincyi, przyznał Wysoki Wydział krajowy Towarzystwu w roku ubiegłym 100 złr. a Świetna Rada powiatowa wadowicka z funduszków powiatowych 50 złr. Za ofiarność tę dla poparcia naszych celów składa Wydział podziękowanie Reprezentacyi kraju i powiatu, jak niemniej wszystkim Dobrodziejom Towarzystwa, którzy z materialną pomocą Towarzystwu w tym roku pobięgli. Kwota przez nich ofiarowana wynosi 172 złr. 83 ct. nie wliczając datków w naturze; wyszczególnienie ich znajduje się w sprawozdaniu kasowem.

Dochody te wszystkie nie mogły wystarczyć na pokrycie wydatków Towarzystwa, to też Wydział musiał starać się w inny sposób o dostarczenie funduszków. Lwią część pracy w tym kierunku wziął komitet teatralny na siebie. Gotowość amatek i amatorów w przysporzeniu Towarzystwu funduszków wywołuje w sercach naszych wdzięczność tem więcej, że byliśmy świadkami ich pracy i trudów, aby zachęcić publiczność do liczniejszego odwiedzania przedstawień co też rzeczywiście osiągnęli. Obydwa przedstawienia teatralne t. j. 5. listopada i 12. grudnia wypadły dzięki tej pracy i zapobiegliwości reżysera druha Hoszowskiego, znakomicie. Dochodu przyniosły one łącznie 202 złr. 67 ct. po strąceniu wydatków okazał się czysty dochód w kwocie 152 złr. 75 ct. Przyborów scenicznych nie sprawiono w tym roku żadnych, nabyto tylko kilka utworów scenicznych za sumę 4 złr. 95 ct.

Z powodów od nas niezawisłych nie odbył się jak po inne lata bal w karnawale na dochód Towarzystwa. Bal dany przez komitet uroczystościowy z powodu poświęcenia sztandaru w maju, należał do programu uroczystości a dochód z niego miał pokryć koszta uroczystości. Nadwyżka jednak jaka z niego pozostała nie wystarczyła w zupełności na to i Towarzystwo dołożyło do obchodu z innych funduszków kwotę 8 złr. 34 ct.

Przy licznych sprawach jakimi się Wydział w ubiegłym roku zajmował mało pozostawało czasu do urzędzenia wieczornic. Pierwsza odbyła się 18. czerwca, na której głównym tematem pogadanki była uroczystość lwowska, druga w sierpniu, na której pożegnaliśmy z powodu wyjazdu z Wadowic ćwiczących druhów Józefa Leśniaka i Romualda Radwańskiego.

Do podtrzymania i rozbudzenia życia towarzyskiego w mieście przyczyniał się Wydział chętnie odstępowaniem sali jużto za mierną cenę jak na wieczorek tańczący prywatny, jużto bezpłatnie jak na koncert dla biednych uczniów gimnazjalnych, na bal straży ogniowej ochotniczej, bal podoficerów garnizonu miejscowego i Czytelnii na urządzenie wieczoru Mickiewiczowskiego. Na tym wieczorku wystąpił po dłuższej pauzie Chór sokoli, który na mocy regulaminu ukontytuował się jeszcze we wrześniu w ten sposób, że dyrygentem wybrano E. Głuzińskiego jego zastępcą Dr. M. Hommego a do komitetu Chóru Dr. Daniela, Jonasa, Niecia i Reichera. Występ Chóru zjednał sobie poprawnem odśpiewaniem utworów ogólne uznanie, które może być jedyną nagrodą obok naszego podziękowania za trud i pracę podjętą przez dyrygenta w doskonałem wyuczeniu członków Chóru sokolego.

Z bratnimi Towarzystwami zostawaliśmy w częstych stosunkach, dając dowody łączności przez udział w ich chwilach radosnych i smutnych. Nie mogąc posyłać delegacyi na liczne uroczystości święcenia sztandarów, ograniczaliśmy się na wynurzeniu im naszych uczuć w telegramach i przez usta mianowanych delegatów do wbicia gwoździ w sztandary Sokolów w Kołomyi, Łańcucie, Przemyślu, Stanisławowie i Stryju. We Lwowie wbił gwoździ w sztandar Lwowskiego Sokola nasz druh ś. p. Kazimierz Wilczyński, który miał zaszczyt być uproszonym wraz z swoją czcigodną małżonką na rodziców chrzestnych sztandaru Macierzy lwowskiej.

O ile nas stać było pospieszaliśmy z pomocą Sokołowi w N. Sączu i Żółkwi biorąc po dwie akcye na wybudowanie własnych gniazd a przystąpiliśmy również ze skromnym datkiem do sprawienia Sokołowi cieszyńskiemu sztandaru jako daru od braci w Galicyi.

Wydawnictwo „Przewodnika gimnastycznego“ poparł Wydział zaprenumerowaniem 100 egzemplarzy; korespondencyi umieszczono w nim z Wadowic 4.

Na pogrzebie ś. p. Stanisława Rogowskiego, Dobrodzieja „Sokoła“ krakowskiego reprezentowali Towarzystwo nasze druhowie Fr. Mandela i K. Usiekiewicz.

Poczuciu łączności daliśmy najlepszy wyraz przez uchwałę powziętą na Walnem zgromadzeniu nadzwyczajnem w dniu 17.

września 1892, że Towarzystwo nasze przystępuje na podstawie statutu uchwalonego we Lwowie na uroczystości jubileuszowej do Związku Sokółów polskich.

Komisya ubiorowa zaopatrzyła w stroje sokole w ubiegłym roku 10 członków; z końcem roku posiadało strój sokoli 26 członków. Nieuregulowana sprawa umundurowania w ogóle, była niejednokrotnie przyczyną przykrości na jakie komisya mundurowania przy sprawianiu i staraniu się o stroje narażoną była. Wydział ma nadzieję, że uwagi jakie w tej sprawie swojego czasu Wydziałowi lwowskiemu przedłożył, znajdą u niego życzliwe ocenienie i przyjęcie.

Taka byłaby w krótkości zebrana działalność ustępującego Wydziału. Czy położonemu w nas zaufaniu odpowiedzieliśmy? Staraliśmy się z całą sumiennością obowiązki nasze wykonywać, staraliśmy się tak w domu jak po za domem sztandar nasz wysoko trzymać. Jednemu nie sprostaliśmy a to: że nie byliśmy w tem szczęśliwem położeniu aby preliminarne rozehody pokryć dochodami. Główną przyczyną tego były niekorzystne stosunki finansowe społeczeństwa wywołane klęską ekonomiczną a z tego powodu zmniejszona ofiarność, niemożność urządzenia w tych warunkach balu i licznych przedstawień teatralnych wreszcie niezainkasowanie subwencyi Kasy Oszczędności powiatowej. Mimo to stan bierny majątku Towarzystwa zmniejszył się w ubiegłym roku o 470 złr. 95 ct. wynosi bowiem z końcem roku sumę 5315 złr. 28 ct.

Następnemu Wydziałowi życzymy z całego serca „Szczęść Boże“ w słodkiej pracy dla „Sokoła“ i kończymy serdecznem podziękowaniem wszystkim tym, którzy nas w pracy koło dobra Towarzystwa radą i czynem wspierali.

Czołem!

Z Wydziału Towarzystwa gimnastycznego „Sokół“

w Wadowicach, dnia 1. stycznia 1893.

Eugeniusz Gluziński
wiceprezes.

Dr. W. Mieczysław Gedl
dyrektor.

Budżet na rok 1893.

Dochody:	Złr. ct.
Remuneracya Wys. Rady szkolnej kraj.	400 —
„ „ Św. Rady miejskiej	400 —
Wkładki członków	950 —
Opłaty od uczniów Towarzystwa	90 —
Ze szafek	40 —
	<hr/>
Razem	1880 —
 Rozchody:	 Złr. ct.
Płaca naczelnika	800 —
„ „ woźnego	180 —
Konserwacya budynku	150 —
Asekuracya budynku i przyrządów	26 —
Opał	100 —
Światło	100 —
Kancelarya, stemple, porta	25 —
Drobne	10 —
Rata długu hipotecznego	686 55
Zwrot 4½% pożyczki W. Dr. Iwańskiemu	195 28
„ z pożyczki bezproc. WP. Kurowskiej	100 —
Do zapłaty weksel	1000 —
Odsetki od długów	82 20
	<hr/>
Razem	3455 03

Porównanie:

Rozchody	3455 złr. 03 ct.
Dochody	1880 „ — „
	<hr/>
Niedobór	1575 złr. 03 ct.

który ma być pokryty dochodami nadzwyczajnymi jak datkami, koncertami, przedstawieniami amatorskimi i t. p. —

Sprawozdanie kasowe
za rok 1892.

Przychody.

		Zł.	ct.	Zł.	ct.
I.	Subwencye.				
1	Wydział krajowy	—	—	100	—
II.	Remuneracye.				
2	Rada szk. kr. za naukę gimnast. uczn. gimn.	373	36		
3	Rada miejska „ „ uczn. szk. lud.	400	—	773	36
III.	Dochody od człon. i uczn. Towarzystwa.				
4	Wpisowe członków protektorów	10	—		
5	Wpisowe członków czynnych i wspierających	48	—		
6	Wkładki roczne członków protektorów	95	—		
7	Wkładki miesięczne członków zwyczajnych .	734	90		
8	Wkładki miesięczne członków wspierających	63	—		
9	Wkładki członków Chóru sokolego	5	60		
10	Za szafki w szatni I.	3	95		
11	Za szafki w szatni II.	38	70		
12	Za naukę gimnast. uczniów i uczenie To- warzystwa	92	50	1091	65
IV.	Dary do funduszu budowy sali.				
13	Od „Kółka porządku“	2	90		
14	Część z koncertu urządzonego na cele publ.	20	52 ⁵		
15	WPani br. Baumowa Walerya z Kopytówki	5	—		
16	WP. Heidrich Edward	8	—		
17	„ Hernich Antoni	3	—		
18	„ Ks. Klimczak Andrzej z Frydrychowic	5	—		
19	„ Macudziński Jan	25	—		
20	„ Myjkowski Walenty	3	—		
21	„ Nartowski Teofil	15	—		
22	„ Tarnawiecka Stanisława z Bykowiec .	5	—		
23	„ Wilczyńska Zofia	25	—	117	42 ⁵
	Z drobnych okolicznościowych datków zebrano w różnych czasach za pośrednictwem:				
24	Dra Bukowskiego Augusta	17	83		
25	Dra Godla W. Mieczysława	33	11		
26	Hoszowskiego Ignacego	1	—		
27	Hubrichowej Marty	—	20		
28	Kołodockiego Tadeusza	—	46 ⁵		
29	Kurowskiego Józefa	—	30		
30	Macudzińskiego Jana	—	50		
31	Rzańnickiego Ryszarda	1	—		
32	Ripperera Władysława	1	—	55	40 ⁵
	Z urządzonych przez Towarzystwo:				
33	Dwóch przedstawień teatralnych	—	—	202	67
34	Dochód ze sprzedaży zużytych ruchomości .	—	—	11	90
	Do przeniesienia . . .	2037	84	2352	41

Przychody.

		Zł.	ct.	Zł.	ct.
		Z przeniesienia . . .			
		2037	84	2352	41
		Dochód z wynajmu sali			
	35	na zabawę			
		15	—		
	36	na kwaterunek wojska			
		8	—	23	—
		Datki w materiałach surowych i robociźnie obliczone w przybliżeniu według cen miejsc.			
	37	Gmina m. Wadowic zwózka gliny i cegły . .			
		10	—		
	38	WP. Dunin Stanisław drzewa			
		10	80		
	39	WP. Kuzia Fr. zwózka sztru i piasku . .			
		5	—		
	40	WP. Gostkowski Aleksander zwózka gliny .			
		4	—	29	80
V.	41	Zwrot z zaliczki na agrafy z r. 1892 . . .			
		—	—	2	10
VI.	42	Zwrot za opał			
		—	—	3	05
VII.	Dochody z powodu uroczystości sztandarowej:				
	43	JWP. br. Baum Ferdynand			
		10	—		
	44	WP. Korn Szymon			
		20	—		
	45	WP. Schimke Edward			
		10	—		
	46	„Sokół krakowski“			
		10	—		
	47	Podczas wieczornicy na cześć Dra Gedla . .			
		52	30		
	48	Nadwyżka z balu			
		6	—	108	30
VIII.	49	Ze wstępu na ślizgawkę w r. 1892			
		276	29		
	50	WP. Gostkowski Aleks. na fundusz ślizgawki			
		50	—	326	29
IX.	51	Pozostałość kasowa z r. 1891			
		—	—	114	15
		Razem . . .			
		2525	23	2961	10

Rozchody.

		Zł.	ct.	Zł.	ct.
		Z przeniesienia . . .			
		1843	56	2573	62
X.	25	—	—	116	64
XI.	26	—	—	33	24
XII.	27	—	—	10	—
XIII.	28	—	—	20	—
XIV.	29	—	—	40	—
XV.	30	—	—	8	06
XVI.	31	—	—	144	79
XVII.	32	—	—	14	75
		Zgodnie . . .			
		1843	56	2961	10

Ogólne zestawienie.

	Dochód				Rozchód			
	Zł.	ct.	Zł.	ct.	Zł.	ct.	Zł.	ct.
1 Przychód			2961	10				
2 Wkłady na budowę								
a) w materiałach					159	80		
b) spłata długów					335	75		
c) konserwacja budynku					228	13	723	68
3 Wydatki na potrzeby Towarzystwa							2017	88
4 Zakupno parceli i 4 akcji							60	—
5 Zaliczka na sztandar							144	79
6 Gotówka w kasie							14	75
Zgodnie			2961	10			2961	10

Stan bierny:

a) w pożyczce hipotecznej			3910.—
b) w pożyczce wekslowej			1000.—
c) w pożyczce bezprocentowej			210.—
d) w pożyczce 4½%			195 28
Razem			5315.28

W Wadowicach dnia 1. stycznia 1893.

*Komisya rewizyjna:**Dobrodzicki Ignacy*

dyrektor pow. kasy oszczędności.

Józef Kurowski

skarbnik.

Reicher Alojzy

c. k. starszy inspektor podatkowy.

Walne Zgromadzenie Towarzystwa gimnastycznego „Sokół” w Wadowicach,

odbędzie się w piątek dnia 20. stycznia 1893 o godzinie 8. wieczór w Sokole.

Porządek dzienny:

1. Odczytanie i sprawdzenie protokołu z ostatniego nadzwyczajnego Walnego zgromadzenia z dnia 17/9 1892.
2. Sprawozdanie z czynności Wydziału za r. 1892.
3. Wniosek Wydziału o udzielenie absolutoryum co do zakupna kawałka gruntu.
4. Sprawozdanie komisji rewizyjnej.
5. Wybór Wydziału a to: prezesa, jego zastępcy, 8 wydziałowych i 2 zastępców.
6. Wybór 2 członków komisji rewizyjnej.
7. Wnioski członków.

Na Zgromadzenie to zapraszamy niniejszem P. T. członków Towarzystwa.

Wadowice, dnia 10. stycznia 1893.

Za Wydział:

Eugeniusz Gluziński
wiceprezes.

Dr. W. Mieczysław Gedl
dyrektor.

